Vergadertechnieken en debattips
9 juni 2026

Doelstelling van deze avond

Gebruik van raadsinstrumenten /vergaderagenda als leidraad om tot een betere inhoudelijke discussie en goed debat te komen

Debat

Regels; geschreven en ongeschreven

Cultuur

Normen en waarden

Gedragspatronen

Er zitten aantal regels in RVO (en verordening opinieraden)

- Twee termijnen, artikel 12
- Stemverklaring, artikel 15
- Stemmingen, artikel 17, 18 en 19
- Amendementen en subamendement, artikel 27
- Moties, initiatiefvoorstel artikel 28 en 29
- Collegevoorstel, W&B, interpellatie 30, 30a, 31
- Schriftelijke vragen 32, mondelinge vragen 34

Cultuur

Veel zaken zijn niet dichtgetimmerd of opgeschreven

- Geen spreektijden / Geen regels over interrupties
- Omgangsvormen
- Waarden en normen

Vragen

- Vraag om technische informatie aan de organisatie
- Vragen voor de opinieraden (IS, agendapunten, vragenronde
- Vragen voor de vragenronde gemeenteraad (art. 34)
- Vragen P&C
- Artikel 34 = schriftelijke vragen
- Overige ……

VASTSTELLINGEN VRAGEN

We zijn een vragenfabriek,

- Over een bepaald onderwerp soms heel veel vragen
- Veel van de vragen leiden naar de bekende weg (lees antwoord)
- Suggestief, aannames
- Stoeptegelniveau
- Repetitief
- Privacy / juridisch
- Meestal komt er geen vervolg (geldt zowel voor art. 32 als vragen vragenronde).
- Meer en meer zien we hulp van AI bij het opstellen
    - Leidt tot heel veel vragen en hoofdstukjes.
    - AI is hulpmiddel. Is niet leidend.
    - Blindelings AI volgen leidt tot veelheid aan vragen.
    - Niet specifiek gericht op Woensdrecht / Context

Vragen - advies

De stroom van vragen op voorhand van de opinieraden zet zich onverminderd voort tijdens de vergaderingen van de opinieraden en gemeenteraad. Daardoor komen we nauwelijks of niet tot opiniërende besprekingen van de voorstellen, geen discussie, geen debat

In de raadsvergadering zouden in principe geen vragen meer gesteld moeten over raadsvoorstellen. Dat is laat; beeldvorming en zelfs opinievorming zijn immers reeds geweest. In de raadsvergadering moet (de weg) naar besluitvorming via debat centraal staan.

SPREEKTERMIJNEN

Cies: twee termijnen – technische vragen

Vragen op voorhand van de opinieraden ! OPROEP doe deze op voorhand

Opinieraden;

Eerste T; politieke vragen gevolgd door beantwoording college (dit om je opinie te vormen)

Tweede T; reactie op antwoorden van het college en voorlopig standpunt vragen

Gemeenteraad; Eerste T; beschouwing met standpunt, in principe geen vragen

Tweede T; reactie op elkaar – debat/discussie

Interrupties

- Korte, feitelijke vragen of een snelle reactie (TIP, hang daar een vraag aan, zodat je reactie krijgt van degene die je interrupteert)
- Kort en to the point (geen betoog)
- Via de voorzitter (hij/zij bepaalt)

WOENSDRECHT vaststellingen

- Heel veel
- Lang en uitgebreid
- Storend voor spreker en vergadering
- Soms ook anderen dan de woordvoerder
- Er ontstaan soms driehoekjes

Interrupties – afspraken?

Reeds bestaande afspraken: Enkel woordvoerder, beperkt, kort

- Niet in opinieraden ?
- Sommige gemeenten laten het enkel toe in tweede termijn gemeenteraad?
- Maximumaantal per fractie per debat?
- Enkel woordvoerder? Vb. afgelopen donderdag

Stemmingen – RVO – artikel17

- Zonder stemming aangenomen
- Hoofdelijke stemming
- Stemming over personen = geheim (art. 19)

<u>Stemverklaringen (KORT)</u>

- Bij afwijkend stemmen van de fractie
- Geen nieuwe argumenten, geen 3e termijn
- Geen nieuwe discussies uitlokken

Opinieraden: Insprekers

- Enkel in opinieraad

WOENSDRECHT
- Betogen, instemmen of niet instemmen, dan pas vragen aan inspreker

ADVIES
- Korte, feitelijke vragen aan inspreker / POHO
- Geen betogen, geen standpunten
- Voorzitters opletten

Debattips

- Goed eigen verhaal, met sterke argumenten
- Knallende opening

- Luister goed naar de andere partijen
- Weerleg deze met argumenten (feiten)
- Op inhoud reageren, niet op de persoon

- Blijf niet hangen op een detail. Na weerlegging terugkeren naar de hoofdzaak

- Houding; sta stevig op je komen
- Kijk het publiek aan
- Respect en hoffelijk

PAUZE Vijf Minuten!

Debatteren

Thema's:

- Iedereen kan debatteren
- Politiek en timing: finesse
- Doel van een debat: belang van structuur
- Structuur argumentatie en betoog
- Steekhoudend argumenteren

WAT ZIJN JOUW PRESENTATIEKWALITEITEN?

Krachtig?

Deskundig?

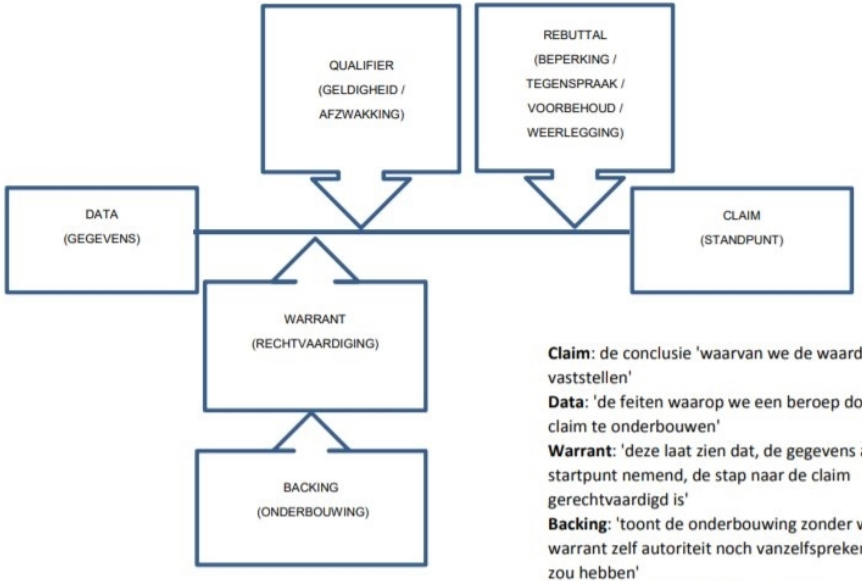
Enthousiast?

Humor?

Vriendelijk?

Rustig?

Politiek en timing

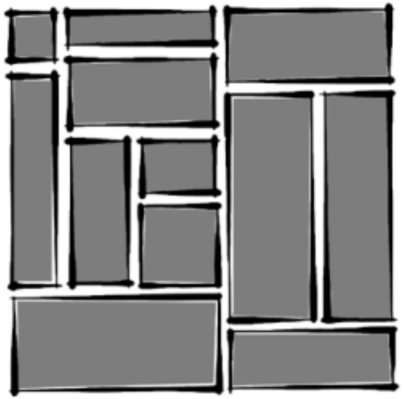

Claim: de conclusie 'waarvan we de waarde willen vaststellen'
Data: 'de feiten waarop we een beroep doen om de claim te onderbouwen'
Warrant: 'deze laat zien dat, de gegevens als startpunt nemend, de stap naar de claim gerechtvaardigd is'
Backing: 'toont de onderbouwing zonder welke de warrant zelf autoriteit noch vanzelfsprekendheid zou hebben'
Qualifier: 'geeft de sterkte aan die de warrant verleent';
Rebuttal: betreft 'de omstandigheden waaronder de geldigheid van de warrant beperkt of terzijde gezet moet worden'.

Wat	Waarom	Voorbeeld
Argument	Samenvatten; **labelen**	“Ten eerste is dat goed voor de volksgezondheid”
Uitleg	Rationeel overtuigen; logica	“want als je minder hard rijdt, leidt dat tot 80% minder uitstoot van fijnstof, en dat is goed voor de volksgezondheid.”
Bijvoorbeeld	Zichtbaar, tastbaar en herkenbaar maken; emotie	“De hoeveelheid fijnstof die je nu binnenkrijgt staat gelijk aan 20 sigaretten per dag. Dat kan terug naar vier!”

Samenhang van betoog

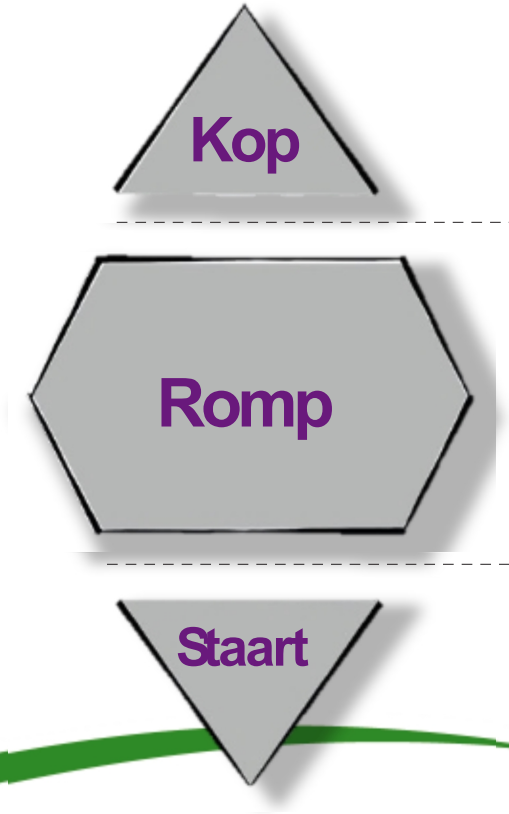

Samenhang van betoog

Waarom belangrijk?

- Debatteren is een jurysport. Ook in de raadszaal?
- Navolgbaarheid voor 3 partijen. Welke?

Onze fractie is voor/tegen voorstel X
Daarvoor hebben wij een aantal argumenten

Ons eerste argument is…
Ons tweede argument is…

Ergo: wij stemmen voor/tegen dit voorstel

VRAGEN?

REACTIES?

OPMERKINGEN?